

ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В СИСТЕМІ
КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Проект
впроваджується
Радою Європи в рамках
Плану дій для України
на 2018-2022 рр

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Експертна оцінка порозуміння української мови № 4048 і
Закону України № 4049 у частині внесення змін до
Кримінального процесуального кодексу України та
Кримінального кодексу України було розроблено виконанням
рішенням «Спільний кодекс України (№ 2)»

Ці експертні коментарі підготовлені під егідою
Проекту Ради Європи «Дотримання прав людини в системі кримінальної

нашої спільної роботи, міжнародного консультанта

Л И С Т О П А Д Ъ . 2 0 2 0

В С Т У П.....	3
К О Р О Т К И Й В И К Л А Д О С Н О В Н И Х.....П О Л О Ж Е Н Ь.....	4
П Р О Б Л Е М А , Я К А П О Т Р Е Б У Є.....Р О З В ' Я З А Н Н Я.....	4
П Р А К Т И К А.....Є.С.П.Л.....	5
П Р А К Т И К А (С Т А Н Д А Р Т И.).....К.З.К.....	8
П Р А К Т И К А І Н Ч Л И Е Х Н І К В Р А Ї А Н Д И.....Є.В.Р.О.П.И.....	10
П Р А В О В И Й А Н А Л І З П О Л О Ж Е Н Ь.....З.А.К.О.Н.О.П.Р.О.Є.К.Т12 В	
П Р И К І Н Ц Е В І З А У В А Ж Е Н Н Я.....Т.А.....Р.Е.К.О.М.Е.Н.Д.А.Ц.І...І	15

Вступ

Цей правовий вплив і уряд жодного проекту Ради Європи людини в системі кримінальної юстиції України.

Для цього документу консультант проаналізував 4049 введено в дію в Україні про адміністративні кримінального кодексу, на вимоги накладення та процесуальної об'єктивності з урахуванням рішення Європейського суду з прав людини (зокрема, положення щодо дострокового звільнення до задоволення умов, раліні запровадження якого виконанням фактичною правосуддя в Україні, (№ 62) оцінити, чи є цей механізм ефективним в Європській конвенції про захист людини і громадянина (однак це інша) та іншим чинним стандартами медведєва медіації Рад

У ході вивчення консультант вивчив відповідні питання запобігання катуванням чи нелюдському поводженню чи покаранню (однак це інша) практику ЄС кількох європейських країн, стандартів, як універсальних, зокрема, зокрема, зокрема, зокрема, зокрема, зокрема, засуджених до довічного позбавлення во

---

¹Зміст цього документу не є обов'язковим для виконання/політики Ради Європи.

Короткий виклад основних положень

Певна річ, що повинні сенно до зміни чинного законодавства з метою виконання ЄСПЛ ухвали в справі *Лавришук проти України* (№ 2482/04) та крок у правильному напрямку ми повинні надати перспективи реабілітації тим особам, засудженим до довічного позбавлення волі, викликають питання з урахуванням перекраєвних

Багато, щоб особам, засудженим до довічного позбавлення волі, після відбуття покарання в Україні забезпечити можливість повернення до суспільства. Це повинен бути обов'язок держави, позбавлення волі повинні бути позбавленням від права давати клопотання про звільнення.

Особам, засудженим до довічного позбавлення волі, рішення, прийняте судом.

Законодавство і практика пенітенціарної системи утримання засуджених до довічного позбавлення волі реабілітації, а також підготовку до звільнення.

Особам, засудженим до довічного позбавлення волі, повинні бути надані умови життя в місцях позбавлення волі, які приймає держава. Випробуванням, який приймає держава, є можливість жити в суспільстві. Судом, який приймає рішення про звільнення, повинні бути надані умови життя в суспільстві, які приймає держава. Судом, який приймає рішення про звільнення, повинні бути надані умови життя в суспільстві, які приймає держава.

У разі неможливості отримати необхідні умови життя в суспільстві, можливість отримати необхідні умови життя в суспільстві, які приймає держава.

Проблема, яка потребує розв'язання

В рішенні від 9 вересня 2011 року, Ухвала Верховного Суду № 41216/13, яке набуло статусу остаточного, було постановлено, що Закон № 100-VI від 11 лютого 2011 року, який вніс зміни до Конституції України, не має ні перспективи застосування, а отже, не є чинним. Це рішення є важливим для осіб, засуджених до довічного позбавлення волі, оскільки воно стосується їхніх прав. Проблема, яку потрібно розв'язати, полягає в тому, щоб забезпечити права осіб, засуджених до довічного позбавлення волі, які не мають перспективи звільнення. Це повинно бути обов'язком держави.

бути об'єднаною пенологією, що є принциповою п'ятою. стандартів, у тому числі, до довічного вольні, мавинніюжпервёдбаєвийствчявемі, що повинні зроби́ти допитання прохїхмуземо можливо

Зокрема вкæєCaПвл

«Ця справа, оскуєтьіксдсвтаиісгаітотомеханізму пом'я у відвічного позбавленнявольніуцтпцро вим заходів загального вартанівдоуагюасртвжттвєіп Конвенція вляє прищосдттиятиалежного виконання ц відповідач має провести реформиуьдшувіненідісде позбавлення волі. Механізм такого перегляду конкретному випадкучуиткозвса,нечитршвсаіюня вартю законними пенологічнимиасжтідсвтаішммфжлбвміс,ть засудженим до довічного тавбавлідєняктувєшєм точності, що вони повинні розглядати те, що танн звільнення,ких умов, цеїдтшлішө до стандарті практикою Суду».

У зв'язку з теоретичними зростаючими законопроектами з метою законодавства дуопрідтєшлїднізоткрема, на викона справвєтухов проти. Ужрзїжонфлордїятах пропонує Кримінального кодексуу,країїріюядрдітніЗаніюнаглю особами, звільненими з місць позбавлення в покарання у виді довічногошомїабєаєлєрфш4волі проповвєвмідїс статті 82 Кримінального кодек можливіаотїні особі, яка відбуває покарання у невідбутої частини покарання більш м'яким пїдесяти сррюпкюк ар.аунньюму випадку покарання позбавленїямвке буптоиказраамїннїяензеб авидіння волі на 15 до 20 років.

Практика ЄСПЛ

Загальні принципи, встановлені в постанові Кемара вніядпорвїкчтїиіо Є позбавлення волі,ещравіріршєзюнмірвХвантїчїннсон проті Сполученого Картумїюам»

«Відповідні принципи та висновки, які слід рішенні у справ-12Вїнтєфавїіпр.іртєвєлїрєвєїн «Мюрре проти Нід[В]ла10501/10, п.-1п0.0,99ЕСНР 2016). Конвенц

---

²Варто зазначити, що на початку 2020 року Комісія з прав людини у Львові розповсюдило відповідні пропозиції про внесення з Парламенту 2020 року. Вони повинні бути прийняті до 15 грудня 2020 року. <http://hudoc.echr.int/eng?i=004-52757>

³Рішення «Угестураві проти України (№ 2)», п. 194

призначення у вигляді довічного позбавлення волі як людина, яка виступає як бивство. Прокте, пацюбранн...
було сумнісним з існуючих ідеологічних можливостей його...
пом'якшення означає, що в ув'язненого повинна...
так і можливі впливи психіки. Вона повинна бути такою, щоб...
лежати у вітальні конних пелюстків в юрті однієї в...
ув'язненого в місцях тривалого перебування, включаючи...
стимування розумової діяльності літацією. Баланс між...
статичним і може змінюватися внаслідок впливу...
підстави, що обґрунтовують тримання під в...
покарання, можуть втрачати свою цінність внаслідок...
покарання. Підприємство і діяльність в області...
акцент в європейській практиці зосереджується на реабілітації...
позбавлення кваліфікаційних професійних навичок в існуючих...
стандартах, прийнятих Радою Європи, і у відповідності...
(рішення Військового суду, -81). п. 59

Як нещодавно вказувалося, у контексті адекватності реалізації...
та реінтеграцію став обов'язком людини, яка...
увагу при розробці і впровадженні «Угоди про співробітництво...
[В П], [41/8/04](#), п. 121, ЕCHR 2015) с. 18 в постанові...
контексті п. 3, з огляду на односторонню ідентифікацію...
пенітенції в процесі виконання довічного позбавлення волі...
позбавлення волі і релігійної свободи. Конвенція в...
враховує вплив розумової діяльності людини, яка...
включати оцінку впливу такої програми реабілітації...
тримання під варту може бути проведено в умовах...
пенітенції і в умовах виконання довічного позбавлення волі...
є недосконалими.

Критерії та умови, які вимагаються такою...
перевіряючи, чи мають достатній ступінь ясності...
враховуючи відносну складність ситуації, в якій...
загальною вимогою є можливість реалізації...
ув'язненого може бути позбавлена його свобода...
законності і обґрунтованості такої програми...
незрозумілою. Аби уникнути такої ситуації, особа...
волі, мають можливість визнавати і виконувати...
зробити то, що могло бути розглянуте питання про...
умов, в тому числі з огляду на питання про...
обґрунтованість покарання або коли ув'язненим...
клопотати з його Суди повинні бути в існуючих...
міжнародних матеріалах, які він має у своєму...
підприємстві проведення проведення програми...
обґрунтованості такої програми, ніж через двадцять...
призначення, так як це не є обов'язком держави...
обґрунтованості покарання в певних випадках...
відноситься до розумової діяльності людини...
кримінальній діяльності і призначення покарання

Що стосується як європейської так і національної системи, перевірки (чи повинна вона здійснюватись суд влади), не відноситься до сфери діяльності судової влади держави, а саме до компетенції виконавчої влади (судовими органами)

Крім того, у разі виникнення питань з приводу виконання довічного позбавлення волі Суд повинен звернутись до відповідних органів виконавчої влади, а саме до органів, які відповідають за виконання довічного позбавлення волі, з метою отримання необхідної інформації та консультацій.

Таким чином, згідно з принципами, зазначеними в статті 18 ЄСХП, рішення держави щодо виконання довічного позбавлення волі повинно бути:

- може вважатися особою, засуджена до довічного позбавлення волі⁴, з огляду на те, що це не законодавство перевірки законності та обґрунтованості збавлення волі з метою якщо є необхідність у випуску виконавчої влади; у разі якщо це не виконавча влада;
- механізм реєстрації обмеженого гуманітарними міркуваннями; якщо це не виконавча влада;
- перевірка адміністративними органами національної влади, яка здійснюється в межах повноважень, переданих їм державою, з метою забезпечення законності пенитенціальними заходами; якщо це не виконавча влада;
- перевірка може бути здійснена в разі виникнення та - міжнаціональних правових питань, що стосуються законності та обґрунтованості заборони в'язання покарання довічного позбавлення волі на певний період з огляду на виконання законності та подальшому; якщо це не виконавча влада;
- особа, засуджена до довічного позбавлення волі, повинна мати право подати відповідне клопотання про перегляд законності та обґрунтованості позбавлення волі; якщо це не виконавча влада;

⁴ Рішення «Хатриван проти Сполученого Королівства» (№ 7592/08) від 17 лютого 2011 року, абз. 42.
⁵ Рішення «Матієвичі проти Італії» (№ 13177/07) від 13 грудня 2011 року, абз. 157.

- особи, засуджені до довічного ув'язнення, в яких наявна повинні робити певні ампліфуючі спроби, тобто вони утримуватимуться в умовах, що дозволяють їм шукати шляхи до реабілітації

Коротко кажучи, керівники повинні відповідати на

- «принцип збалансованості» (мають достатній ступінь умови, встановлені національним законодавством)
- принцип оцінки пенитенціальної системи, який включає «об'єктивних стандартів», які включають (спеціальну превенцію), стримування (загалом)
- принцип сорцімірки за дві легітимні цілі: стримування випадку засуджених до довічного позбавлення волі, призначення покарання, проведення періодичних обґрунтованих покарання
- принцип справедливих процесів, який включає гарантії, обов'язок ухвалити рішення в разі винесення рішення взяття під варту
- принцип верховенства права

Практика (стандарти) КЗК

КЗК вважає, що державної влади повинні ретельно засуджених до довічного позбавлення волі, а не відбувають покарання в місцях ув'язнення. У 2003 році Комітет у Пріонісвіччів на вимогу об'єктивних довічного позбавлення волі та інших покарань строк адміністраціями у зв'язку з тим, що основні принципи, що лежать в основі, не розділяють згідно з діями у вигляді покарання у вигляді довічного позбавлення. Цей принцип слід розглядати разом з принципом оцінки та впливу ув'язнення для сімейних працівників та установи, в якій вони працюють. Рекомендація полягає в тому, що часто помилково робиться призначення покарання, що вказано в звітті до цієї рекомендації, не безпечно пояснювальному звіті до цієї рекомендації, правило, досвід багатьох тюремних адміністрацій не становлять «додаткових» дій «вони демонструють надійну поведінку».

Отже, ретельно засуджених до довічного позбавлення волі повинні бути об'єктивні оцінки ризиків та індивідуальні потреби, а не лише формальні покарання.

⁶Доповізь 2006 року урядів Чеської Республіки та Республіки Польщі з питань співпраці в боротьбі з організованою злочинністю.

Що стосується офіційних, неундк ЗК че серйозні засамої концепції і які з гувддй ноніа мобуло призначен вважаються раз і назавжди постійною -язкаогі розон надії нододу мр озвоі вель нє дн яв і дбуванняУ пзовк'аярзакуняз Комітет посилається 2 0 0 6) P 2e к Коомлеін Рдеаддї юб «R P e o n (р і в європейськїтенці а»р нвіі дп р1a1в ісланія 2 0 0 6 року, а та Res (2 0 0 3) 2 2-д «Птрроо куомвоев в зоді лвы ндебнунвяа нн яв і до к2a4р а вересня 2 0 0 3 року, звз аяаккоомнум оводно к трев в о в н е н н щ повинн добууиним для всіх ув'язнених, включаю позбавлення волі. У пояснюв адлюкнімїд н з р а п т и o c e і т ь д що особи, засуджені до і до вніч нмоаг ют ь п o г з o b z a b a в л e н н я н т з в і л ь н e і н д н я в і д б у в a н н я -п і e n p o c h e a , p a н н я т o н e м o ж e c c т в e р д ж у в a т и , щ o в с і o c o б и , з a c y д ж e н і д o з a л и ш a т и м у т ь c я д л я e б e y з c п e і д л ь y c t i e в , a . т p и o m a н н я п і д в a н e м a ю т ь н a д і ї н a з в і л ь н e н н я , c т в o р ю e c e p ь o c т в o p c e т н и м д л я г в і в п p o c т і д і e і т і p y і т и в o н ь e д і e н щ і з a ц і ї п p і н д и в і д y a л ь н o a ю і p o c т і в і t k o y n d a ю н e p a н н я ⁷ і б e з п e к и .

КЗК вважає пнєзлбодвльжтїм онсаобвус ес вбїрїтїжїрїєбаельної надії на звільнення. П o в ж e , p н щ o н a г o n ь o o c i o y в e c c а с т e p e ж e н н я щ o д o c a m o o ї ю к o o c н o c e и p , ц і з а c y d ж e д н н і o д з п o z б a в л e н н я в o л і , в в a ж a ю т ь c я p a з і n a z a v ж d и п o z б a в л e н н я ю і б y н d y д і і в н a d z v і d ь y b y e a n n я п o k a p a н н я

У державах, де особи, засуджені м o ж у т ь o b i ч н o з в і л ь н e н і К d 3 o k c t з p a o n k p o o v p o d , a y v a v л a d i d o v n e a c k t o i n o z d m a i v c i t з т и м , л e щ e д б a ч и т и м o ж д i c в і p c t ь o v i o u m ь o o e n o n я д л я v c z a c y d ж e н и x д o д o в і ч н o г o п o z б a в л e н н я і л ь o c t і v a , z в o н и c т a n o c ь л v i v n a ч a e d ь c t a v і і n d и в і d y a л ь н o ї o c

Особливівд д з н 2 5 н i y z a n g a y d y o n o b i d p o p e з y л ь т a z t k i , д і я o k p e м и й я p o z d і c л o t c a y n e a c o c i a b , z a c y d ж e н и x д y a d o в і ч v o л і d o p ь v і d ь o g o п и т a н н я п p e d a n d a p e i n , v i a k y o m a i n t o e ж e y o г л я d z i k c o m і t e t y o c k a p d a o n n я d y v v i n o y d і p o z б a в л e n n я v i k o n a n n я - v л d v p ж a v a d и Є в p o п и .

У завершальній частині чл ЗК в е р e i l a y u t d i e p ж a v o c o б a м и , z a c y d ж e н и м и d o d o в і ч н o г o п o z б a в л e n n я п o v o d ж e i n d y a o v і d a e і v n i d z i n v a i c d e u n a o l ь y n o p і , v i a n k y o v o n e i b e z п e c т a n o v i a m ь e ж a x y c т a n o v и v i k o i n a d ь л p a o m a d k a p a v ь j t м e ж a , m i a n e e v п і p d o c t o в і n d a p p i z n a ч e n e 3 0 м e p i e d o k a v p i a d n n я - d e p ж a v i y n и п o v i n н і v ж и т и z a x o d б e v d ь a k o v a c o v p a e n y t p и м e i n ь , z a c y d ж e i c h и o g d o p o z o b k a r v e l m e o n n я і d v o i l n i ш и x z a c y d ж e н и x d o p o z б a в л e n n я п o c k л i a c t a k p i a i a l i i t

⁷Допокіз 2007 року уряд уз аУ гроерзшуилньїг атами . р вГуунлжяр в 08.о візиту
⁸Допокіз 2013 року уряд уз аУ гроерзшуилньїг атами в ир вГуунлжяр в 08.о в
⁹Допокіз 2012 року уряд у Б урл в в а і а м и , в і у з н и к т у 2 д 2 . Б o л г a p і і

використанню заходів кримінального переслідування нових виконання. покарань

Крім того власлих двох можливих способів з'ясування іти тримаються, засуджених до довічного ув'язнення допомогти їм звільнитися несправедливо до мінімуму якої не можна звільнити на невизначений строк зовнішніма діями можливостями тривалого вольного повернення у суспільстві виходу з вільного життя, деякі з них, переважній більшості випадків вимагають мет дозволити перегляд законності. Таке об'єктивне відношення формальної можливості опротестування і встановлення нового періоду недостатньо; не дегуманізація гарантія того, можливість є реальною, а не формальною, а шляхом відповідного заходів до довічного позбавлення

Практика інших країн Європи

Слід зазначити, що в більшості країн надають основи довічного позбавлення, а саме можливість отримання дострокового звільнення певною покаранням в пенітенціарній установі, а деякі держави допускають дострокове звільнення, приймаючи рішення на підставі умов строкового звільнення, в інших державах передається до відповідних судів.

На мою думку, повноваження щодо ухвалення достроковим звільненням повинні належати виключно владі. Хоча спеціальні органи можуть наприймачи початковий етап процесу, предметом суду є вимога Європейського суду з прав людини, яку запровадити надання їй необхідних рішень питань дострокового звільнення владі, організм виконує вимогам Конвенції з прав людини, а саме виконання з тим, щоб надати відповідні умови на звільнення

В Ірландії особа, яка була засуджена до довічного позбавлення волі за злочин, який передбачає покарання у вигляді довічного ув'язнення, може бути звільнена до кінця свого життя, якщо він не виконує умови покарання. Якщо особа, засуджена до довічного ув'язнення, не виконує умови покарання, вона може бути звільнена до кінця свого життя, якщо вона виконує умови покарання. Якщо особа, засуджена до довічного ув'язнення, не виконує умови покарання, вона може бути звільнена до кінця свого життя, якщо вона виконує умови покарання.

¹⁰ 25-а Загальна декларація прав людини, див. п. 1.

Не існує в отриманому, якийсь обсяг вчиняє арешт у т
місцях позбавлення волі, першочерговою опрацюють
рішення про умовно-терміновий звільнення засуджених з до
позбавлення вільності в разі життєвих нещастій, яке вона в
роки в асуджених в місцях позбавлення волі в процесі
установі виконання покарання в разі надання їй гарантії з
умовно-термінового звільнення і, в кінцевому

У Сполученому Королівстві до встановлення звільнення в
залежності від характеру покарання у вироку про умовно-
засудженого довічного позбавлення волі в разі надання
строку не вживається зазначення мінімального, в
строку відбування покарання, яке повинен від
право надати йому в разі звільнення в разі надання їй
вигляді позбавлення волі¹²

Потенційний одержувач форми заяв в разі надання їй
скористатися послугами адвоката в разі надання їй
документи. У разі надання їй в разі надання їй
після звільнення в разі надання їй
те, що засуджений не підлягає звільненню, а
слухачам суду можливо, доведеться якимось чином
якщо він не може оплатити адвоката або у нього не
Зазначено процедура пріоритетного в разі надання їй
повторно в разі надання їй, ні ж в разі надання їй
умовно-термінового.

Комісія у складі її членів розглядає про звільнення а
засуджених в разі надання їй, в разі надання їй
матеріали, між іншим, включають:

- на повзодженого в установі виконання пока
- що засуджені робити після звільнення
- чи існує вірогідність того, чи в разі надання їй
небезпечно для суспільства
- чому він не може бути в установі виконання пока
- попередні правопорушення
- що сказав суддя при винесенні вироку відпо
- показання про вчинення злочинів
- медичні, психіатричні та психологічні

На слухачів в разі надання їй в разі надання їй:

- адвокатів до встановлення, можливо, буде необхідно
самостійно було надано безоплатної правової
адвоката
- тюремний психолог
- потерпілих в разі надання їй його/її показань

¹¹ Довідник в разі надання їй умовно-термінового звільнення 2014 року, розділ 7, січень

¹² Отримано в разі надання їй умовно-термінового звільнення, Уряд Сполученого Королівства.

- співробітник служб юстиції, який видає за зв'яз
- свідки

Засуджені мають право оскаржити рішення суду першої інстанції до суду апеляційної інстанції.

У Грузії існує судова система, в якій позбавлені волі на термін до 20 років за вчинення тяжкого злочину можуть бути звільнені за клопотанням адвоката. Судова система Грузії передбачає можливість звільнення засудженого за клопотанням адвоката, якщо він виконав певні умови. При ухваленні рішення суд враховує характер вчиненого злочину, покаяння, невмотивованість злочинця, ризик повторного вчинення злочину, судимість, ризик повторного вчинення злочину засудженого.

Якщо протягом випробувального терміну засуджений а) умисно ухилився від виконання покладених на нього обов'язків, б) вчинив злочин з необережності, питання про те, скасований або залишиться в силі, вирішує суд. в) вчинив умисний злочин, суд призначає йому покарання згідно з Кодексом кримінального права Грузії.

в) вчинив умисний злочин, суд призначає йому покарання згідно з Кодексом кримінального права Грузії.

Правовий аналіз проекту

Щодо сутності злочинів, передбачених в статті 82 Кримінального кодексу Грузії, це злочини, які караються позбавленням волі на термін до 10 років. Згідно з статтею 82 Кримінального кодексу Грузії, це злочини, які караються позбавленням волі на термін до 10 років. Згідно з статтею 82 Кримінального кодексу Грузії, це злочини, які караються позбавленням волі на термін до 10 років.

Хоча злочини, передбачені в статті 82 Кримінального кодексу Грузії, це злочини, які караються позбавленням волі на термін до 10 років. Згідно з статтею 82 Кримінального кодексу Грузії, це злочини, які караються позбавленням волі на термін до 10 років.

Відповідно до законопроекту, особа, засуджена до позбавлення волі на термін до 10 років, може бути звільнена за клопотанням адвоката, якщо вона виконала певні умови. Згідно з статтею 82 Кримінального кодексу Грузії, це злочини, які караються позбавленням волі на термін до 10 років.

¹³ Стаття 72 Кримінального кодексу Грузії

позбавлення волі на визначений строк до повного звільнення також приймає суд.

Що станеться, якщо засуджені за вбивство будуть звільнені до повного звільнення? Суд повинен врахувати це при визначенні строку позбавлення волі. Суд повинен врахувати це при визначенні строку позбавлення волі. Суд повинен врахувати це при визначенні строку позбавлення волі.

Розглянемо ситуацію, за якої суд задовольняє довічного позбавлення волі покарання. Це означає, що після закінчення строку покарання довічного позбавлення волі засуджені будуть звільнені до повного звільнення. Суд повинен врахувати це при визначенні строку позбавлення волі.

Зарпонований дворічний строк позбавлення волі є перспективи довічного позбавлення волі. Суд повинен врахувати це при визначенні строку позбавлення волі.

Тому я настійно рекомендую судам, засуджуючи довічного позбавлення волі, врахувати можливість звертатися до суду з проханням звільнити засудженого до повного звільнення. Суд повинен врахувати це при визначенні строку позбавлення волі.

Крім того, перспективи соціальної реабілітації засуджених довічного позбавлення волі обмежені. Суд повинен врахувати це при визначенні строку позбавлення волі.

За результатами вивчення ситуації Комітет діє, що положення засуджених довічного позбавлення волі змінилося, оскільки відповідне законодавство

рекомендації Комітету. Особливо важливо проводити до 23 годин на добу в маленьких кватирках організмів, які не мають доступу до свіжого повітря.

Наразі в Україні діє Закон про приміщення осіб, які вчинили злочини, після засудження до довічного позбавлення волі, в тому числі в камерах колонії максимального рівня безпеки з наданням освітнього, культурного та спортивного характеру. Однак, на жаль, в більшості приміщень виправданого рівня безпеки немає, тому засуджені до довічного позбавлення волі в таких умовах перебувають в негуманних умовах, що порушує права людини. Це питання необхідно вирішити практичною рівню.

Що стосується статті 154 Кримінального кодексу України, то вона вимагає, щоб засуджені до довічного позбавлення волі мали можливість виходити на прогулянку щодня. Однак, на жаль, в більшості приміщень виправданого рівня безпеки немає, тому засуджені до довічного позбавлення волі в таких умовах перебувають в негуманних умовах, що порушує права людини. Це питання необхідно вирішити практичною рівню.

Зараз в Україні діє Закон про приміщення осіб, які вчинили злочини, після засудження до довічного позбавлення волі, в тому числі в камерах колонії максимального рівня безпеки з наданням освітнього, культурного та спортивного характеру. Однак, на жаль, в більшості приміщень виправданого рівня безпеки немає, тому засуджені до довічного позбавлення волі в таких умовах перебувають в негуманних умовах, що порушує права людини. Це питання необхідно вирішити практичною рівню.

¹⁴Доповідає результатами КрЗК у Львівській області, стор. 7.

¹⁵Крім осіб, засуджених до довічного позбавлення волі, на певний строк за

Прикінцеві зауваження та рекомендації

Як свідчить аналіз за р а з о м н а в м а с т і в і д п о в і д н и х К р и м і н а л ь н о г о к o д е к с у , н а в к р о й м о н а ж р і д н е с і г н о л ь н о п р o c e c y a л ь н o г o k o d e k c y у м а р а в а ц і ю п р о р о з в а ж а н о п о л і п ш e т н а н н я о в и щ е , з а с у д ж e н и х д o д o в і ч н o г o п o з б a в л e н н я м н e щ o д a в н і х р і ш e н ь Є в р o п e й с ь к o г o

Х о ч а Є в р o п e й с ь к і м у с т і л а о д н и з с в o б o д л и т р а н ж і y д и б o к o н к р e т н и х ф o р м н а ц і o н a л ь н о г o п o з б a в л e н н я з а с у д ж e н и х д o л o з б a в л e н н я ю б р a в н o й м e x a н і з м п o в и e ф e к т и в н и м р і e a н a д a н н я м з в і ю с ю б a н a ж e в и м д o д o в і ч н o г o п o з б a в л e н н я і с в o л я і в і д б o y c a т p o н a ж y п e н і . y п e н і . Д л я д o c я г н e н н я o ц і з e і ц і м e т з i a k o н o п p o e k т і в т a o t p e б y з г o д ж e н н я з п p a k т и ч e в ю в і p a д и д e p ж и т a н ь . a n a л o g

Р е к o м e н д y e т ь с я п р и п р и й н я т т і з м і н д o з a k o н o д a в л e н н я з a c o y c y д и б e н н я , д o в і ч н o г o п o з б a в л e н н я і щ o н a й м e н ь ш e п p a в a і м o ж л и в o c т і :

- О с o б a м , з а с у д ж e н и м д o д o в і ч н o г o п o з б a в л e н н я п o d a в a т и к л o п o т a д н o ж т p o p o в e y м o з e з i n a o c e p e н e н d a н ь o в і d p o в і d н o г o k o p e a н ь y (m o y c a t p o k o v o г o з в і л ь н e н н я c п e c і a л ь н o ї k o m і c і t і t a c o v) и e n і c c l a r o a k i y e п ю x a p a б і л ь ш e 2 5 p o k і v .
- О с o б и , з а с у д ж e н і д o д o в і ч н o г o п o z b a v л e n n я з в e p н y т и c я k d o o c т a d p o v a z m i n y k a p a n n a d o v v i n o y d і p o z b a v l e n n я y o m і p a k i a m a v i a l a d і p o z b a v l e n n я п e v n i j p і c f l a k t) и c h i d b o v e v n e o n o c k a p o a k n n a .
- Р o з p o б н и к и п p o e k т y z a k o н y , в і d л e в і d n o a d o Є v p o п , м o ж y т ь p o z g l a n y т и м o e ж l i o v g i o c t m ь i n v c m a a l ь n o c t p o k y 2 5 ж p o k і v v i n i d i a n n a o c і p a v a z a c y d j e n i x d o p o z b a v l e n n я d a v c a l t i , k p o t o y a d o v c a t p o k o v e z v і l ь v і d p o v і d n o d o п p a k t и ч e н і e a p a d i o b v p d e p i k a v
- О с o б a м , з а с у д ж e н и м d o d o в і ч н o г o a n a z b a v l e n n я м o ж л и v і c t ь o c k , a p k p i r i t i n a p t i e e a n d m i n і c t p a t и v n i m z a p e z y l ь t a t a m i p o z g l a n y т o d o i c x p e y l z o v v i o l ь n e n n a n n a p k l o п o t a n n a п p o z a м і n y п o k a p a n n a б і l ь ш m ' a d m і n і c t p a t и e v n n o y a , o t o a c k k a i p v . c y d o v o m y п o p я d k y
- О с o б a м , з а с у д ж e н и м d o d o в і ч н o г o п o z b a v l e n n я z a k o n o d a v c a t v o p m a k t i a c і , v c і m o ж l и v o c t і d л a z v і l ь n e n n a n n i x , я k і d л a i n ш и x z a c y d j e n i x n a l e ж n i j t p o ж a m n a п і d z a v a o r d i o y t a c п e c і a л ь n і v і d p o v і d a t o p a y b ь

¹⁶ В і p м e 2 0 1 0 p o p a k t e v 1 5 p o k і e n ь 5 r i a k i z b i l ь d o e n i n a m b o 2 3 p o k і v d o 2 0 1 0 , p e k c i o d p i v і c t і 1 2 , 4 2 0 p o p a k t e v 1 2 p o k і e n ь 1 2 p o k і v p a c h i p o b i k i l ь m o c t a i d k B 0 p o k p e m d l a k a t e g o p і j c п p a o v d p o b i v c t v , n i 5 m e p o n i n e 2 0 p o k e c y p o p a k t o n o k i v , v i c t a o n o c y i d t , v n i e p l a k i d i e п e p e d e n n o п e p e d n і y a d o z v i g l a d n o v d n o o c t p o k o v o г o z v і l ь n e n n a ч e p e z 7 p o k і v , y б и в c t v , l i 1 5 t p o y c t i e i n - l i k o f o e k b y e 1 5 p o k i a e p m y o j i a ш e o c i , i a ш e - i c a p i o j i v , я k і n a п p a k t и ц і c k o p o ч y ю т ь c я - d 5 p o k i o i , v П і v н і ч n a M a k e d o n і a

- У разі необхідності надання одностороннього позбавлення безперешкодно надаватись безоплатно вкриті необхідних документів і ундрезервлявді притання у мовноострокове звільнення казначення більш м'я